

Allakkiag Notat

Uunga Landsstyremedlemmet for Erhverv, Arbejdsmarked og
Til Erhvervsuddannelser, Siverth K. Heilmann

25.09.2006
J.nr. 60.39/16
/ANHO

Assinga uunga Erhvervsudvalget
Kopi til Direktør Peter Hansen

Postboks 1601
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 56 00
ip@gh.gl
www.nanoq.gl

Talepapir til samråd vedr. forslag til landstingslov om kommerciel og forskningsmæssig anvendelse af biologiske ressourcer

Landstingets Erhvervsudvalg indkalder til samråd mandag den 2. oktober 2006 vedr. forslag til landstingslov om kommerciel og forskningsmæssig anvendelse af biologiske ressourcer.

Spørgsmål 1:

Udvalget vil gerne have Landsstyrets uddybning af de patentretlige aspekter af forslaget. Denne uddybning kan passende tage udgangspunkt i følgende passus i Inuit Ataqatigiits ordførerindlæg: "Inuit Ataqatigiit er sikre på, at de biologiske mikroorganismer i stor grad kan bane vejen til erhvervsudviklingen samt give en gevinst til vort lands økonomi, og derfor anser vi det for vigtigt, at der igennem loven sikres gode og tydelige videns- og patentrettigheder for produkterne."

Forslag til talepunkter:

1. Jeg mener ligesom Inuit Ataqatigiit, at de biologiske ressourcer kan bane vejen til bedre erhvervsudvikling og det derfor er vigtigt, at et selskab kan udtage patent på baggrund af grønlandske biologiske ressourcer.
2. Allerede af lovens titel fremgår det, at de biologiske ressourcer skal kunne udnyttes kommercielt. Kommerciel udnyttelse i lovens forstand er: "produktion eller videresalg af produkter eller viden baseret på biologiske ressourcer samt kommercialisering af patentrettigheder, som omfatter biologiske ressourcer eller er baseret på disse."
3. Udnyttelsesselskabets indtjening, og dermed også Grønlands, er ved salg af kommercielle licenser. Selve patenteringen, som sker efter gældende patentlovgivning, kræver ikke en kommerciel licens. Men udnyttes patentet derimod kommercielt, kræves der en forudgående kommerciel licens.

4. Det er virksomheden eller forskningsinstitutionen selv, der skal forestå patenteringen, herunder indsende en patentansøgning. En patentering medfører i sig selv ingen indtjening, men det kan salget af patentet derimod. Efter loven vil salget af et patent kræve en kommerciel licens, idet salget af et patent vil være kommerciel udnyttelse. Det er som tidligere anført blandt andet her udnyttelsesselskabet (og dermed også Grønlands Hjemmestyre som ejer heraf) vil opnå indtjening.
5. Med loven følger dog en informationspligt til Landsstyret om patentering. Landsstyret kan således følge med i, hvilke selskaber der udtager patenter på baggrund af grønlandske biologiske ressourcer.

Spørgsmål 2:

Udvalget vil gerne have oplyst, om man har overvejet kontrolforanstaltninger med hensyn til evt. ulovlig og utilsigtet udførsel af biologisk materiale samt anvendelse eller håndtering af samme.

Forslag til talepunkter:

1. Dette spørgsmål vil jeg gerne dele op, så jeg først besvarer om Landsstyret har overvejet kontrolforanstaltninger ved udførsel af biologisk materiale og bagefter behandler forholdet vedr. anvendelse og håndtering af biologisk materiale.
2. Uanset hvilke bestemmelser, der blev indsat i loven, om tilsyn og foranstaltninger, ville det ikke have løst det praktiske problem, at det er let at udføre biologisk materiale uden at det kan opdages. Så ja, Landsstyret har overvejet kontrolforanstaltninger ved udførsel af biologiske ressourcer, men har fundet det praktisk umuligt.
3. Modsat er de store medicinal firmaer så opmærksomme på deres ry og rygte, at for alt i verden vil undgå at blive beskyldt for biopirateri. En sådan beskyldning – uanset om den er sand eller ej – vil kunne ødelægge deres eksistensgrundlag på verdensmarkedet.
4. Store danske firmaer har tilkendegivet, at de først vil interessere sig for Grønland og det kommercielle potentiale den grønlandske biodiversitets rummer, når lovgivningen er på plads for kommerciel udnyttelse af biologiske ressourcer.
5. Landsstyret har derimod valgt, at overvågningen skal ligge, når materialet bruges henholdsvis kommercialiseres. Det er derfor, at Landsstyret har indført krav om, at Landsstyret skal informeres i forbindelse med publikationer, indgivelse af patentansøgninger og generelt rapportere om igangsatte projekter.
6. Er der ikke indhentet de nødvendige tilladelser og licenser, vil der således kunne idømmes bøde, mens allerede indhentede tilladelser og licenser til kunne inddrages, hvis loven ikke overholdes.

Spørgsmål 3:

I tilknytning til nærværende spørgsmål vil Udvalget gerne understrege sit krav til Landsstyret om at sikre grønlandsk deltagelse i kommerciel og forskningsmæssig anvendelse af de biologiske ressourcer. Udvalget vil her holde Landsstyret fast i, at eneretten til at udnytte de biologiske ressourcer indskydes i et eller flere udnyttelsesselskaber. Udvalget vil også holde fast i, at Hjemmestyret får bestemmende indflydelse i udnyttelsesselskaberne bl.a. via aktiemajoritet.

Landsstyrets skriftlige og korte redegørelse omkring disse problemstillinger kan passende tage udgangspunkt i følgende passus i Demokraternes ordførerindlæg.

"På hjemmesiden <http://www.teknologiportalen.dk/> står der, at Grønlands Hjemmestyre har etableret et selskab med Bioneer, der skal stå for den kommercielle udnyttelse af de grønlandske mikroorganismer. Hvorfor er Landstinget ikke blevet informeret om denne ved fremlæggelsen af forslaget? Hvordan står Hjemmestyret i denne ejerskabskonstruktion? Hvilke fordele ser Landsstyret, at denne ejerform indeholder? Dette set i relation til videnoverførsel og skabelsen af grønlandske arbejdspladser. Vil der ligeledes være mulighed for, at grønlandske studerende sikres praktikplads?"

Forslag til talepunkter:

1. Lad mig indledningsvis starte med oplysningerne på hjemmesiden www.teknologiportalen.dk, fordi denne hjemmeside er beklageligvis fyldt med fejlinformationer. Der er ikke blevet etableret noget selskab mellem Grønlands Hjemmestyre og Bioneer. Dette forklarer også, hvorfor der ikke er blevet fremlagt noget for Landstinget i forbindelse med behandlingen af lovforslaget. Erhvervsdirektoratet har taget kontakt til folkene bag hjemmesiden for at få dem til at rette fejlene.
2. Men Landsstyret har selvfølgelig gjort sig nogle overvejelser om, hvordan et eller flere udnyttelsesselskaber kan konstrueres. Landsstyret forestiller sig, at udnyttelsesselskabet etableres ved apportindskud fra Landsstyret i form af rettighederne til et afgrænset område af de biologiske ressourcer. Dvs. Landsstyret indskyder ikke penge, men aktiver eller værdier i form af biologiske ressourcer. Udnyttelsesselskabet opnår dermed eneret til på kommercielle vilkår at sælge kommercielle licenser til udnyttelse af et afgrænset område af biologiske ressourcer.
3. Et dansk bioteknologisk selskab (Bioneer A/S), som Grønlands Hjemmestyre gennem længere tid har haft drøftelser med, tilbydes at indskyde en samling allerede indsamlede mikroorganismer fra miljønicher i Grønland. Derudover tilbydes grønlandske, danske og udenlandske investorer at indskyde startkapital i udnyttelsesselskabet. En forventet medinvestor kan blive Greenland Venture.
4. Grønlands Hjemmestyre sikres en bestemmende indflydelse i udnyttelsesselskabet gennem aktiemajoritet, både via sin egen aktiepost og via Greenland Venture. Landsstyret vil endvidere være med til at styre udnyttelsesselskabet gennem opstilling af resultatmål i aktionæroverenskomsten.

5. Fordelene ved sådan en konstruktion er, at Landsstyret vil kunne drage nytte af den specifikke faglige viden, som det bioteknologiske selskab ligger inde med, men samtidig vil være sikret indflydelse i udnyttelsesselskabet.
6. Udnyttelsesselskabet planlægges etableret med en salgsenhed, hvorfra salget af kommercielle licenser skal foregå, og et bioteknologisk laboratorium. Laboratoriet etableres i Grønland til indsamling af prøver samt systematisering og rendyrkning fra disse. Laboratoriet tænkes praktisk lokaliseret i tilknytning til et af Innovationshusene eller ATI.
7. I den forbindelse føler jeg mig overbevist om, at der sagtens vil kunne findes muligheder for, at grønlandske studerende vil kunne sikres praktikplads. Det vil Landsstyret arbejde aktivt for.

Spørgsmål 4:

Forslaget angiver en tidsbegrænsning på indskud af Grønlands rettigheder til et udnyttelsesselskab for en periode på 10 år. Denne kan forlænges med op til 10 år pr. periode, såfremt nærmere aftalte resultatmål nås i løbet af perioden. I bemærkningerne til forslaget skriver Landsstyret, at hvis ikke målene opfyldes, vil eneretsaftalen bortfalde efter de 10 år. Udvalget vil gerne have uddybning af denne bestemmelse, og oplysning om konsekvenserne af eneretsaftalens eventuelle bortfald.

Forslag til talepunkter:

1. Med bestemmelsen menes der, at de nærmere resultatmål for udnyttelsesselskabet og konsekvenserne ved eneretsaftalens eventuelle bortfald, vil blive indskrevet i udnyttelsesselskabets aktionæroverenskomst.
2. Resultatmålene kan eksempelvis være, at selskabet skal have overskudsgivende drift eller, at der fastsættes et krav om antallet af indgåede kommercielle licensaftaler. Opfylder udnyttelsesselskabet ikke de fastsatte resultatmål i aktionæroverenskomsten, vil eneretsaftalen kunne bortfalde.
3. Den nærmere beskrivelse af bortfald af eneretsaftalen vil ligeledes fremgå af aktionæroverenskomsten, men Landsstyret vil sikre, at ved bortfald vil de indskudte rettigheder gå helt og ubeskåret tilbage til Landsstyret. De allerede tildelte kommercielle licenser vil fortsat stå ved sin magt, men eneretten til at sælge kommercielle licenser for et afgrænset område af biologiske ressourcer vil blive trukket tilbage fra udnyttelsesselskabet.